

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1031-47/2016/2

Datum: 1.3.2016

Zadeva: Predlagam.vladi.si - Predlog 7247-32: zlato pokojninsko pravilo
Zveza: Vaš dopis št. 092-32/2016/1z dne 16.2.2016

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtor predlaga, da se v Ustavo zapiše zlato pokojninsko pravilo, ki naj bi dalo posamezniku pravico do upokojitve pri starosti 3/4 pričakovane življenjske dobe na dan upokojitve, pri čemer mesečna višina pokojnine ne bi smela biti nižja od 75% skupne višine vplačanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, preračunano na neto sedanjo vrednost in z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe na dan upokojitve.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se vam uvodoma zahvaljuje za izraženo mnenje in posredovane predloge za izboljšanje pokojninskega sistema, v nadaljevanju pa vam pojasnjujemo trenutno ureditev izpostavljene problematike in stališče do predloga.

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Republiki Sloveniji temelji na zavarovalniškem principu, kar v osnovi pomeni, da je pravica do pokojnine pravica iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki izhaja iz minulega dela in temelji na prispevkih, plačanih v času aktivne dobe zavarovanca ter da mora obstajati sorazmernost med vplačanimi prispevki in prejemki iz sistema, pokojnina pa naj bi predstavljala nadaljevanje oziroma nadomeščanje dohodka, ki ga je zavarovanec prejemal tekom aktivne dobe. Potrebno je dodati, da sistem pokojninskega zavarovanja v RS vendarle ni čisti »zavarovalniški« sistem, temveč gre za sistem, ki temelji tudi na **načelih vzajemnosti in solidarnosti**.

Pokojninsko zavarovanje ureja vsaka posamezna država po svoje, države pa pri tem skrbijo za višjo ali nižjo stopnjo socialne varnosti. Slovenija pri tem v primerjavi z drugimi državami ohranja relativno visoko stopnjo socialne varnosti. Pokojninski sistem v Sloveniji temelji na sprotnem prispevnem kritju ter na medgeneracijski osnovi. Sistemi socialne varnosti temeljijo načeloma na treh osnovnih tipih državne blaginje, in sicer: Bismarckov model socialne varnosti, -

Beveridgov model in Skandinavski model socialne varnosti. Za Bismarckov sistem socialne varnosti je značilno, da je obseg pravic, ki se financirajo pretežno s prispevki, relativno visok. Med države, kjer pokojninski sistem temelji na tem modelu, poleg Nemčije, Avstrije, Madžarske, spada tudi Slovenije. Beveridgov model (liberalni model) prevladuje predvsem v Veliki Britaniji, ZDA, Kanadi in Švici. Glavni vir financiranja so davki, sistem pa je skromno zasnovan, gre za majhen obseg prispevkov in skromen obseg pravic. Namen takšnega sistema je bil zagotavljanje socialnih pravic za pokrivanje minimalnih življenjskih potreb vsem, ki nimajo dohodka, v višini, ki zadošča za pokrivanje osnovnih potreb. V teh državah obstajajo zato bolj razviti privatni pokojninski sistemi, ki ljudem zagotavljajo višje pokojnine. Za Skandinavski model je značilen državni intervencionizem, financira se iz davkov, prispevkov delodajalcev, delojemalcev, obseg pravic je razmeroma visok. Imajo ga predvsem na Švedskem, Nizozemskem, Danskem.

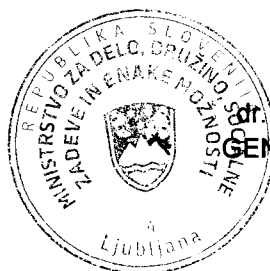
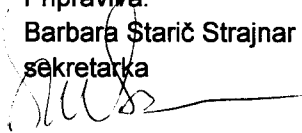
Pokojninski sistemi se v grobem financirajo bodisi kot:

- **sistem sprotnega prispevnega kritja ali dokladni sistem (pay as you go)** - ki temelji na tem, da se sredstva za izplačevanje pokojnin zagotavljajo sproti iz prispevkov aktivnih zavarovancev, bodisi kot
- **naložbeni sistem financiranja**, ki temelji na akumuliranju sredstev posameznikov in njihovi kapitalizaciji, ta sredstva pa nato služijo za izplačilo zavarovančeve pokojnine).

Vsak od navedenih sistemov ima svoje prednosti in slabosti, največja pomanjkljivost naložbenega sistema financiranja pa temelji na predpostavki, da bo vsak zavarovanec v svojem delovnem obdobju zbral zadosti sredstev za njihovo črpanje v upokojitvi, riziko pa obstaja bodisi v možnosti "škodnega" dogodka po krajšem zavarovalnem času, bodisi v dolgi življenjski dobi posameznika, ko sredstva več ne zadoščajo za njihovo nadaljnje črpanje. Kot pa razumemo predlog uvedbe zlatega pravila, bi šlo za kombinacijo obeh sistemov, kar pa bi bilo iz vidika vzdržnosti pokojninskega sistema neustrezno. Vsekakor pa se bo ob pripravi Bele knjige in posledično nove pokojninske reforme, ki bo potrebna čez nekaj let, ponovno razmislilo o načinu oblikovanja pokojninskega sistema v Sloveniji.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Barbara Štarič Strajnar
sekretarka

dr. Andraž RANGUS
GENERALNI DIREKTOR